

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2013. évi október hó 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt **fk.I.rendű vádlott és 4 társa** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Fk.23/2012/62. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- Fk.I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak cselekménye a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütközik és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősül, mely cselekményt I.r., II.r, III.r. és IV.r. vádlottak társtettesként, V.r. vádlott bűnsegédként követett el;
- II.rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 13 (tizenhárom) évre, IV.rendű vádlott vonatkozásában 12 (tizenkettő) év 6 (hat) hónapra, V.rendű vádlott vonatkozásában 11 (tizenegy) évre enyhíti;
- a szabadságvesztést fk.I.rendű vádlott vonatkozásában fiatakorúak börtönében, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak esetében fegyházban rendeli végrehajtani;
- fk.I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés 2/3 részének kitöltését követő nap.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a III.rendű vádlott terhére rótt bűncselekmény az 1978. évi IV. törvény 166.§ (1) bekezdésébe ütközik és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősül.

A kiszabott szabadságvesztésbe valamennyi vádlott vonatkozásában beszámít a 2013. február 7. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő is.

Kötelezi fk.I.rendű, III.rendű, V.rendű vádlottakat, hogy személyenként fizessenek meg az államnak 9.000 (kilencezer) forint, míg II.rendű vádlott 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bünyügyi költséget.

I n d o k o l á s :

A Zalaegerszegi Törvényszék, mint fiatakorúak bírósága 3.Fk.23/2012/62. számú, 2013. február 7. napján kelt ítéletével fk.I.rendű vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt 12 év fiatakorúak börtönére és 10 év közügyektől eltiltásra, II.rendű vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt 15 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra, III.rendű vádlottat, mint többszörös visszaesőt társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt 18 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra, IV.rendű vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt 14 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra, míg V.rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett emberölés büntette miatt 15 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. III.rendű vádlott vonatkozásában a Zalaegerszegi Városi Bíróság 3.B.55/2008/93. számú ítéletével kiszabott 10 hónap börtönbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette és megállapította, hogy III.rendű vádlott a kiszabott szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe valamennyi vádlott vonatkozásában beszámította, rendelkezett a bűnjelekről és részben egyetemlegesen, részben külön-külön kötelezte a vádlottakat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A törvényszék ítélete ellen fk.I.rendű vádlott és védője enyhítésért, II.rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése végett, III.rendű vádlott enyhítésért, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében, IV.rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett, míg V.rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a tényállás és a bűnösségi körülmények kisebb mértékű kiegészítése és helyesbítése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlottak védői a nyilvános ülésen bejelentett jogorvoslati kérelmeknek megfelelő tartalommal szólaltak fel.

A másodfokú bíróság II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak és védőik büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését megalapozottnak találta, míg a vádlottak és védőik által felmentés végett bejelentett fellebbezést nem.

A vádlottak és védőik által bejelentett jogorvoslati kérelmek alapján a fellebbviteli bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, indokolási kötelezettségének is eleget tett. A bizonyítási eljárás eredményeként megállapított tényállás alapvetően hiánytalan és teljes, azonban annak kiegészítése és helyesbítése szükséges a másodfokú eljárásban.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti:

Fk.I.rendű vádlott előéletére vonatkozó adatokat azzal egészíti ki, hogy a Zalaegerszegi Városi Ügyészség a 2010. március 26. napján jogerőre emelkedett Fk.3203/2009/6. számú határozatával jármű önkényes elvételének büntette miatt a vádemelést vele szemben 1 évre elhalasztotta. A vádelhalasztás tartama 2011. március 26. napján eredménnyel eltelt.

A III.rendű vádlott előéletére vonatkozó adatokat azzal egészíti ki, hogy III.rendű vádlottat a Zalaegerszegi Járásbíróság a 2013. július 22. napján jogerőre emelkedett 18.B.663/2012/12. számú ítéletével magánokirat-hamisítás vétsége miatt 75.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

II.rendű vádlott és V.rendű vádlott személyi körülményeire vonatkozóan - a gyermekeik számát illetően - annak ellenére, hogy a vádlottal élettársak, eltérő adatokat tartalmaz az ítélet. Ezért e körben a tényállást azzal helyesbítette, hogy a vádlottaknak *hét közös gyermekük van, akik között kiskorúak is vannak.*

Kiegészíti a tényállást azzal, hogy a **sértett** 1963. november 9. napján született, azaz 48 éves volt, amikor a sérelmére a cselekmény elkövetése történt.

Az ítélet 8. oldalának 2. bekezdését akként helyesbíti, hogy *amennyiben a **sértett** a sérülések elszenvedését követően rövid időn belül kórházi, orvosi ellátásban részesül, életben maradására esély lett volna*

Ki kell egészíteni a tényállást azzal is, hogy a sértettet ért bántalmazás következtében bekövetkező 56 külsérelmi nyomból *26 sérülés a fejét érte.*

Mivel az azt alátámasztó látletelek tartalma alapján megállapítható volt, hogy *a dulakodás során fk.I.rendű és V.rendű vádlottak 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérüléseket szenvedtek*, a tényállást ezzel is kiegészíti.

A tényállás a másodfokú bíróság által eszközölt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel megalapozottá vált, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság ténymegállapításainak kellő indokát adta, az ügyben lehetséges bizonyítékokat maradéktalanul értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A bizonyítékok értékelése kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

A törvényszék a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján megalapozottan foglalt állást tekintetben, hogy a sértett bántalmazásában V.rendű vádlotton kívül mind a

négy vádlott részt vett. Ennek tényét egyebekben fk.I.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottak nem is tagadták, és alátámasztották azt az 1. és 2. számú tanúk, valamint **tanú1**, **tanú2** és **tanú3** tanúk lényegi kérdésekben egyező tartalmú vallomásai is.

Kétségtelen tény, hogy a vádlottakra terhelő vallomást tett tanúk egy része rokoni kapcsolatban állt a sértettel, azonban a lényegét illetően ezen tanúvallomások egymással és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal is összhangban álltak, így a törvényszék helyesen járt el, amikor ezen tanúvallomásokat is figyelembe véve állapította meg a tényállást.

Azt, hogy a sértett bántalmazásában részt vevő vádlottak közül ki hány ütést mért a sértetre, a lefolytatott bizonyítási eljárás során pontosan nem lehetett megállapítani. Ez az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján sem volt megállapítható, és e körben a vádlottak vallomása is teljesen ellentmondó volt, akik az eljárás különböző szakaszaiban tett vallomásaikban igyekeztek saját szerepüket kisebbíteni.

Miután fk.I.rendű, II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottak szándékegységben cselekedve, kitartóan bántalmazták a **sértettet**, ezért annak nincs jelentősége, hogy ki hányszor ütötte meg a sértettet. Tényként volt megállapítható, hogy a sértett bántalmazásában fk.I.rendű és III.rendű vádlottaknak volt a legnagyobb szerepe, ez azonban a vádlottak terhére rótt bűncselekmény minősítését nem érinti. Ennek a körülménynek a büntetés kiszabása körében van jelentősége.

Az orvosszakértői vélemény alapján bizonyított, hogy a sértettet ért sérülések közül 26 sérülés a fején érte. A bántalmazás módja, az, hogy az ütések és rúgások túlnyomó többsége a sértett fejét és felsőtestét érte, továbbá V.rendű vádlott azon kijelentései, mellyel a vádlottakat a sértett megölésére buzdította, nyilvánvalóan ellentmond annak, hogy a vádlottak szándéka nem a sértett halálának okozására irányult.

Tekintettel arra, hogy a **sértett** bántalmazása több mint 100 méteren keresztül, legalább 10 percig folyamatosan, rendkívüli brutalitással, gátlástalanul történt, e tények a minősített eset alkalmazását egyértelműen megalapozzák.

Helyesen állapította meg a törvényszék azt is, hogy fk.I.rendű, II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottak egymás tevékenységéről tudva, közösen valósították meg a terhükre rótt bűncselekményt, mely cselekményükhöz V.rendű vádlott a jelenlétével és a sértett megölésére biztatásával szándékosan segítséget nyújtott.

Mindezek alapján a törvényszék a fellebbviteli bíróság szerint is helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és a cselekmény minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

Következésképpen a felmentést célzó fellebbezések nem vezettek eredményre.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság részben hiányosan tárta fel és részben nem a súlyuknak megfelelően értékelte.

A másodfokú bíróság további súlyosító körülményként értékelte fk.I.rendű, II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottak vonatkozásában a társas elkövetést.

II.rendű vádlott terhére - kisebb súllyal ugyan, mivel a korábbi elítélése 1989-ben történt - az értékelhető súlyosító körülményként, hogy visszaesőnek nem minősülő speciális bűnismétlő.

III.rendű vádlott terhére helyesen az értékelhető, hogy a többszörös visszaesői minőségét megalapozó elítéléseken túlmenően is volt már büntetve, míg további súlyosító körülményként értékelte a másodfokú bíróság, hogy a szabadulását követően kevesebb, mint két hónappal követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A bűnösségi körülmények értékelése alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor fk.I.rendű vádlottal szemben 12 év, míg III.rendű vádlottal szemben 18 év szabadságvesztést szabott ki. Ezen büntetés arányban áll a vádlottak cselekvőségével, ugyanis e két vádlott szerepe meghatározó volt a sértett bántalmazásában.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak esetében a törvényszék nem vette figyelembe az általuk ténylegesen tanúsított magatartást, ezért eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki velük szemben. Ezen vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés tartama nem felelt meg az ún. belső arányosság követelményének sem, hiszen az elsőfokú bíróság a büntetlen előéletű, bűnsegédi magatartást tanúsító V.rendű vádlottat 15 év fegyházbüntetésre ítélte csakúgy, mint a büntetett előéletű, a terhére rótt bűncselekményt társtettesként elkövető II.rendű vádlottat, míg a szintén büntetlen előéletű, azonban a sértett bántalmazásában részt vevő, társtettesi magatartást megvalósító IV.rendű vádlottal szemben 14 év fegyházbüntetést szabott ki.

Ezért a másodfokú bíróság II.rendű vádlott büntetését 13 év szabadságvesztésre, IV.rendű vádlott büntetését 12 év 6 hónap szabadságvesztésre, míg V.rendű vádlott büntetését 11 év szabadságvesztésre enyhítette.

2013. július 1. napján hatályba lépett a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.), tehát a másodfokú elbírálás időpontjában új büntető törvény van hatályban.

A Btk.2.§ (1) bekezdése értelmében „A bűncselekményt - a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel - az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.”

A (2) bekezdés szerint „Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.”

A másodfokú bíróságnak a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés felülbírálati során vizsgálnia kellett tehát, hogy az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit kell-e alkalmazni, vagy a vádlottakkal szemben a hatályban lévő új büntető törvény, a Btk. eredményez-e enyhébb elbírálást. Ez utóbbi esetben ugyanis a Btk. alkalmazásának van helye.

A vádlottak által elkövetett bűncselekmény különös részi törvényi tényállása a hatályos és a korábbi büntető jogszabályban azonos, mint ahogy a büntetési tételkeret is. Az alkalmazandó jogszabály eldöntéséhez azonban nem elegendő a különös részi rendelkezések összevetése, szükséges az általános részi rendelkezések összehasonlítása is. Az enyhébb elbírálás alatt minden büntetőjogi jogkövetkezményt érteni kell, így a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét szabályozó általános részi rendelkezéseket is.

Az e körben irányadó 4/2013. BK vélemény értelmében határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2.§ (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.

Az 1978. évi IV. törvény 112.§ (1) bekezdésének a) pontja értelmében a fiatalok a szabadságvesztésből akkor bocsátható feltételes szabadságra, ha a fiatalok a börtönében végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte.

Az 1978. évi IV. törvény 47.§ (2) bekezdése alapján feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha az elítélt fegyházban végrehajtandó büntetésének legalább négyötöd részét kitöltötte.

Az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény 38.§ (2) bekezdésének a) pontja szerint, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározására vonatkozó kedvezőbb rendelkezésekre figyelemmel fk.I.rendű vádlott, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak esetében az új büntető törvény, azaz a Btk. enyhébb elbírálást eredményez.

Az új büntető törvény alkalmazására figyelemmel pontosítani kellett fk.I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak által elkövetett bűncselekmény különös részi megjelölését, amely a Btk.160.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő emberölés büntette, melyet fk.I.rendű, II.rendű és IV.rendű vádlottak, mint a Btk.13.§ (3) bekezdése szerinti társtettesek, míg V.rendű vádlott, mint a Btk.14.§ (2) bekezdése szerinti bűnszolgát követett el.

A szabadságvesztést fk.I.rendű vádlott vonatkozásában a Btk.110.§ (1) bekezdés a) pontja alapján fiatalokúak börtönében, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlott vonatkozásában a Btk.35.§ (1) bekezdése és a Btk.37.§ (3) bekezdés ad) pontja alapján fegyházban rendelte végrehajtani.

Az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény - a Btk. - 38.§ (1) bekezdése értelmében rendelkezni kellett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Ezért a másodfokú bíróság rögzítette, hogy fk.I.rendű vádlott, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a Btk.38.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján a büntetés 2/3 részének kitöltését követő nap.

III.rendű vádlott vonatkozásában az új büntető törvény nem tesz lehetővé kedvezőbb elbírálást, ugyanis a többszörös visszaeső vádlott az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény szerint is kizárt a feltételes szabadság kedvezményéből, ezért vonatkozásában a fellebbviteli bíróság az elkövetéskor hatályban volt büntető törvényt alkalmazta.

A fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fk.I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottakra vonatkozó részében a cselekmény minősítésének pontos megnevezése és a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés, míg II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlott vonatkozásában a büntetőjogi jogkövetkezményekre vonatkozó rendelkezés tekintetében is a rendelkező részben írtak szerint a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta annak rögzítésével, hogy az III.rendű vádlott terhére rótt bűncselekmény az 1978. évi IV. törvény 166.§ (1) bekezdésébe ütközik és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősül, ugyanis a másodfokú elbírálás időpontjában az elsőfokú ítéletben írt Btk. rövidítés már a 2012. évi C. törvényt jelenti.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába valamennyi vádlott vonatkozásában beszámítani rendelte az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is. A beszámításra vonatkozó rendelkezés fk.I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak vonatkozásában a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdésén, míg III.rendű vádlott vonatkozásában az 1978. évi IV. törvény 99.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére a Be.381.§ (1) bekezdése alapján fk.I.rendű, II.rendű, III.rendű és V.rendű vádlott köteles.

P é c s, 2013. október 22.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.Fk.23/2012/62. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Fkf.I.299/2013/13. számú ítéletében írt változtatással 2013. október 22. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke